

Opinnäytetyö (AMK)
Media-alan koulutus
Elokuva
2020

Julia Paananen

LGBTQ JA NETFLIX

- Representaatio suoratoistopalvelun sarjoissa

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ
TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
Media-alan koulutus | Elokuva
Kevät 2020 | 30 sivua

Julia Paananen

LGBTQ JA NETFLIX

- Representaatio suoratoistopalvelun sarjoissa

Kirjallisen opinnäytetyöni aiheena on LGBTQ-representaatio Netflix-suoratoistopalvelun sarjoissa. Tavoitteenani on tutkia ja analysoida teosten sisältöä ja kerrontaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen näkökulmasta. Tekstissä tarkastelen useita LGBTQ-teemaisia Netflix teoksia, ja niissä ilmenevää representaatiota.

Opinnäytetyössäni pyrin selvittämään miten hyvin Netflix sopii LGBTQ-sisällön levittäjäksi.

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Media| Film
Spring 2020 | 30 pages

Julia Paananen

LGBTQ AND NETFLIX

Representation on streaming service series.

The subject of my written thesis is LGBTQ-representation in Netflix series. My main purpose is to study and analyze the content and narration of the work from the LGBTQ-community point of view. In my text I'll be examining multiple LGBTQ-themed Netflix works and their representation, or lack of it.

In my thesis I aim to find out how well Netflix performs as a distributor of LGBTQ-content.

SANASTO

LGBTQ: Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvista ryhmistä käytetty kirjainlyhenne. Muodostuu sanoista lesbian, gay, bi, trans ja queer.

Netflix: Yhdysvaltalainen suoratoistopalvelu ja tuotantoyhtiö.

Queer: Seksuaali- ja sukupukupuolivähemmistöjen sateenkaaritermi henkilöille, jotka eivät ole heteroita tai cis-sukupuolisia.

Cis-sukupuolinen: Henkilö, jonka sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu vastaavat hänelle syntymässä määriteltyä sukupuolta.

Hetero: Henkilö, joka tuntee seksuaalista vetovoimaa vastakkaista sukupuolta olevaan henkilöön.

Representaatio: Kuvaus tai edustus jostain asiasta, henkilöstä tai ideasta visuaalisessa, esitetyssä tai puhutussa kielessä. Representaatiossa pyritään usein peilaamaan edustettua asiaa mahdollisimman realistisesti.

Heteronormatiivinen: Ajattelutapa, jossa heterous nähdään seksuaalisen suuntautumisen normina.

Homofobia: Homoseksuaalisuutta tai homoseksuaalisia henkilöitä kohtaan kohdistuvaa pelkoa, vastenmielisyyttä tai syrjintää.

Dysforia: Sukupuoliristiriidan aiheuttama kokonaisvaltainen pahan olon tunne. Kehodysforia kohdistuu kehon sukupuolitettuihin piirteisiin ja aiheuttaa vierauden, ahdistuksen ja inhon tunteita.

Queer baiting: Paheksuttu markkinointikeino, jota TV-ja elokuva kirjoittajat käyttävät vedotakseen LGBTQ-yleisöön.

Non-binary/Ei-binäärinen: Henkilö, jonka sukupuoli-identiteetti ei sovi nainen-mies-jakoon.

SISÄLLYS

SANASTO	4
1 JOHDANTO	7
2 NETFLIX	8
Vapaus tehdä kuin haluaa	9
Tärkeintä on kohdeyleisölle tarjoilu	10
3 REPRESENTAATIO	11
Sanokaa se ääneen	12
Modernin trans-representaation keulakuva	14
Rakkauden ja hyväksynnän kaipuu yhdistää	15
Onnellisten hahmojen tärkeys	16
Seksuaalikasvatus valaisee	17
Nuoren miehen itseinho	18
Yksi kolmesta	19
Lasten silmin	20
Queer baiting: lupaus homoudesta	22
Pienikin askel merkitsee	23
4 REPRESENTAATION MERKITYS	25
5 TULEVAISUUS JA YHTEENVETO	26
Netflix LGBTQ-sisällön levitysalustana	27
LÄHTEET	28

1 JOHDANTO

Valitsin kirjallisen opinnäytetyöni aiheeksi LGBTQ-representaation Netflix teoksissa. Rajatakseni aiheeni selkeästi, valitsin tutkittavaksi pelkästään sarjoja. Opinnäytetyöni aihe on minulle itselleni tärkeä, sillä pyrin tulevaisuudessa saamaan oman LGBTQ-teemaisen teokseni Netflix-levitykseen. Tarkastelen Netflixistä tämän opinnäytetyön kirjoitushetkellä löytyvien teosten LGBTQ-representaatiota.

Keskeisimpänä aiheenani käsittelen representaation ilmenemistä Netflix teoksissa. Käsittelen myös queerbaiting-ilmiötä, jossa vihjaillaan hahmon olevan queer, mutta sitä ei koskaan vahvisteta.

Olen kiinnostunut teosten tuotantoprosessista. Havaintojeni perusteella olen muodostanut oletuksen siitä, että Netflix tuottaa ja levittää enemmän LGBTQ-teemaista sisältö kuin muut suoratoistopalvelut. Haluan selvittää pitääkö oletukseni paikkaansa, ja onko tämä ollut tietoinen päätös Netflixin puolelta. Minusta on kiinnostavaa tutkia Netflixin vapauksia sisällön tuottamisen ja levityksen suhteen, verrattuna esimerkiksi perinteisiin televisiokanaviin.

Tutkielmani nojaa ensisijaisesti omiin johtopäätöksiini, sekä havainnointiini.

2 NETFLIX

Netflix perustettiin vuoden 1997 elokuussa. Perustajina toimivat sarjayrittäjät Marc Randolph ja Reed Hastings. Yrityksen toiminta perustui aluksi DVD-elokuvien ja -sarjojen postimyyniin. Asiakkaat valitsivat nettisivulta haluamansa DVD:n ja Netflix postitti sen heille. Katsottuaan DVD:n asiakkaat lähettivät sen takaisin. (McFadden, 2019)

Vuonna 1999 Netflix debytoi kuukausimaksullisen tilaajapalvelun, jolla DVD:itä pystyi vuokraamaan rajattomasti. Suoratoiston Netflix otti käyttöönsä vuonna 2007. Tuntemamme suoratoistomallin Netflix esitteli vuonna 2010. (McFadden 2019)

Nyt Netflixillä on yli 158 miljoonaa maksavaa tilaajaa yli 190:ssä maassa. Netflix tarjoaa katsojilleen tv-sarjoja, dokumentteja, sekä elokuvia useilla eri tyyllilajeilla ja kielillä. (Chang, 2019) Netflix on käytettävissä muun muassa tietokoneilla, älypuhelimilla, tableteilla, pelikonsoleilla ja älytelevisioilla.

Netflix tekee yhteistyötä sisällöntuottajien kanssa saadakseen lisenssejä, eli lupia, sisällön suoratoistoon. Netflixillä on myös yksinoikeudet tiettyjen sarjojen esittämiseen. Näitä tuotantoja kutsutaan Netflixin alkuperäissarjoiksi. Tällaisia sarjoja ovat muun muassa Orange is the New Black, Stranger Things, BoJack Horseman ja Unbreakable Kimmy Schmidt. (Netflix, a 2020)

Netflix käyttää termiä "alkuperäinen" erotellakseen sille eksklusiiviset sarjat ja elokuvat niistä tuotannoista, jotka on hankittu muualta ja, joita on jo levitetty muualla. Alkuperäistuotantoja on monenlaisia: Osan Netflix tuottaa kokonaan itse, ja osan Netflix lisensoi yksinoikeudella muilta studioilta. Jotkin Netflixin alkuperäissarjat voidaan esittää ensin TV:ssä, mutta Netflixillä on sarjan ensisijaiset suoratoisto-oikeudet. Netflix ei siis suoranaisesti itse tuota kaikkia alkuperäisteoksiaan. (Robinson 2018)

Netflix on kuitenkin törmännyt haasteisiin sisältönsä kanssa, sillä esimerkiksi Disneyn kaltaiset isot tuotantoyhtiöt ovat alkaneet ottamaan sisältöään pois Netflixistä, ja lanseeranneet omat suoratoistopalvelunsa. (Thomas Franck 2019) Netflix ilmaisi huolensa aiheesta vuosittaisessa riskiarviossaan vuonna 2019: “Kun sisällöntuottajat kehittävät omia suoratoistopalveluitaan, he eivät välttämättä enää suostu jakamaan meille pääsyä tiettyyn sisältöön, kuten suosittuihin sarjoihin ja elokuviin.” Tällä voisi olla heille epäsuotuisa vaikutus. (Franck 2019)

Tämän vuoksi Netflix keskittyy nyt enemmän itsenäisiin tuotantoihinsa, kuten *Stranger Things* ja *Queer Eye*.

Netflixille on tärkeää pystyä hallitsemaan, mistä heidän sisältönsä tulee. Riippuvaisuus muihin tuotantoyhtiöihin ei ole täysin varmaa toimintaa, sillä yhtiöt voivat vetää sisältönsä pois. Sarjojen ja elokuvien lisenssit myös vanhenevat. Esimerkiksi hittisarja *Frendit* poistui Netflixin valikoimasta tämän lisenssin vanhennettua. Tämän jälkeen sarja kaupattiin HBO Max:ille.

Vapaus tehdä kuin haluaa

Mahdollisuus tuottaa teoksia itsenäisesti ja vapaasti on Netflixille suuri etu. Suoratoistopalveluna sillä on paljon enemmän vapauksia, kuin esimerkiksi perinteisellä TV-kanavalla. Netflix on riippuvainen tilaajamäärästä, ei katsojaluvuista. Netflix saa rahaa huolimatta siitä, katsotaanko jotain sarjaa vai ei. Tämä antaa heille tarvittavat resurssit levittää sellaistaakin sisältöä, joka ei välttämättä selviytyisi televisiossa. Tällaista sisältöä ovat muun muassa LGBTQ-teemaiset teokset.

Televisiota katsellessaan ihmiset voivat suhtautua ohjelmistoon kriittisemmin, sillä se on paljon rajallisempaa. Valittavana on vain tietty määrä kanavia ja ohjelmia. Tietyn sisällön näkeminen suututtaa joitain katsojia ja aiheuttaa

ongelmia tv-kanavalle. Suoratoistopalvelussa taas katsoja saa täysin vapaasti itse valita mitä milloinkin katsoo.

Tärkeintä on kohdeyleisölle tarjoilu

Netflix tarjoaa käyttäjilleen personoituja katselusuosituksia, jotta katsojien olisi helpompi löytää itselleen mieluisia elokuvia ja sarjoja. Netflix seuraa käyttäjän toimintaa aina kun palvelua käytetään. Katselusuositukset perustuvat käyttäjän aiemmin katsomiin teoksiin. Aiemmin katsotun teoksen nimen, tyylin, näyttelijöiden ja julkaisuvuoden perusteella voidaan jo suositella seuraavaa nimikettä katsottavaksi. (Netflix, b 2020)

Netflixiä aktiivisesti katselevan käyttäjän on usein helppoa nähdä hänelle itselleen sopivaa ja mieluisaa sisältöä.

Kaikilla teoksilla on kohdeyleisö. Kohdeyleisöllä tarkoitetaan sitä ryhmää ihmisiä, joille teos on suunnattu. Netflix voi suositella esimerkiksi lapsille sellaista sisältöä, jonka kohdeyleisöä ovat lapset.

Kohdeyleisöjä on monia ja viihdepalvelut pyrkivät parhaansa mukaan miellyttämään niitä. Tuskinpa kukaan maksaisi suoratoistopalvelusta, jolla ei ole heille mitään tarjottavaa.

Uskonkin tämän olevan yksi suurimpia syitä sille, miksi Netflixin LGBTQ-sisällön määrä on kasvanut huomattavasti viime vuosina. Iso osa väestöstä kuuluu johonkin seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön, joten LGBTQ-sisällölle on kysyntää. Netflix on ottanut asian hyvin huomioon, ja laajentanut tarjontaansa myös tälle kohderyhmälle mieluisaksi.

Netflixillä on LGBTQ-sisällölle oma kategoria, joka on esitelty seuraavasti: “Rakkaus on rakkautta. Draama on draamaa. Komedia on komediaa. Nämä

monenlaiset elokuvat ja sarjat kertovat tarinoita homojen, lesbojen, biseksuaalien, transsukupuolisten ja queer-ihmisten näkökulmasta.” (Netflix, c 2020)

3 REPRESENTAATIO

Kolmannessa kappaleessa käsittelen LGBTQ- representaatiota Netflix-sarjoissa. Analysoin ja tutkiskelen yksittäisten seksuaali-ja sukupuoli-identiteettien edustusta sarjaesimerkkien kautta. Tutkin miten vahvasti ja todenmukaisesti edustus on sarjassa esillä, sekä missä valossa edustajat esitetään. Pohdin myös edustuksen vaikutusta tosielämään.

GLAAD niminen seksuaali-ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia puolustavava järjestö on jo vuosia pitänyt kirjaa siitä, miten LGBTQ-representaatiota esiintyy televisiossa ja suoratoistopalveluissa. GLAAD julkaisee havaintonsa vuosittain *“Where We Are on TV”* - nimisessä raportissa. Raportissa on laskettu vakinaisten LGBTQ-hahmojen määrää Yhdysvaltojen televisio-ohjelmissa, sekä suoratoistopalveluissa. (Townsend, 2019)

Raportti tuo ilmi, että suoratoistopalvelut ovat johtoasemassa queer-hahmojen määrän suhteen. GLAAD 2019-2020 raportissa suoratoistopalveluissa queer-hahmoja oli yhteensä 153. Näistä 121 eli 80% oli Netflix-sarjojen hahmoja. (Ellis 2019, s.12-13)

Luku on huikea verrattuna siihen, että Yhdysvaltojen yleislähetyksessä olevien sarjojen queer-hahmojen lukumäärä oli 90. Tässä on huomioitu yli sadan sarjan hahmot lukuisilta eri kanavilta (ABC, CBS, The CW, FOX ja NBC.) (Ellis 2019, s.8) Netflixillä on siis enemmän queer-hahmoja kuin useimmilla Yhdysvaltojen tv-kanavilla yhteensä.

Suuren määrän queer-hahmoja sisältäviä sarjoja ovat muun muassa *Tales of the City* ja *Orange is the New Black*. Jälkimmäinen on Netflixin katsotuin alkuperäissarja. (Netflix d, 2019)

Sanokaa se ääneen

Orange is the New Black, lyhennettynä OITNB, on yhdysvaltalainen komedia-draamasarja, joka kertoo naisten valtion vankilaan tuomitusta Piper Chapmanista. Sarjan ensimmäinen kausi julkaistiin Netflixissä 11. heinäkuuta 2013, ja sarja päättyi seitsemänteen tuotantokauteensa 26. heinäkuuta 2019.

Sarja edustaa lesboja ja biseksuaaleja. Sarjan päähenkilö Piper on biseksuaali. Hänen lisäksi queer-hahmoja ovat muunmuassa Alex Vause, Nicky Nicholls, Poussey Washington, Brook Soso ja Suzanne Warren.

Piper on sarjan alussa kihloissa Larry Bloomin kanssa, mutta päätyy vankilassa takaisin yhteen nuoruutensa tyttöystävän Alex Vausen kanssa. Piperin ja Alexin suhde on täynnä ylä- ja alamäkiä, mutta he menevät kuitenkin sarjan lopussa naimisiin. Piperin hahmo edustaa biseksuaalisuutta hyvin. Sarjan alussa hän selvästi rakastaa Larrya, ja sarjan nykyhetkellä hän rakastaa Alexia. Piper ilmaisee rakkautensa ääneen monta kertaa. Piper pitää miehistä ja naisista ja täyttää siten biseksuaalisuuden vaatimukset.

Piperistä ei sarjan aikana kuitenkaan käytetä termiä biseksuaali, ennen kuin vasta viimeisellä tuotantokaudella. Nyt käytän termiä "bi-erasure." Bi-erasure tarkoittaa biseksuaalisuuden huomiotta jättämistä, vähättelyä ja pois selittämistä. Yleensä uskotaan, että biseksuaalit henkilöt valitsevat lopulta yhden "puolen," ja ovat siten joko heteroita tai homoja. Tv-sarjat ja elokuvat syyllistyvät tähän sivuuttamiseen, kun eivät käytä biseksuaali-termiä.

Vaikka kaikki biseksuaalisuuden elementit täyttyisivät, termiä ei sanota ääneen. Hahmo saattaa sanoa, ettei halua lokeroida itseään. Tosielämässähän itsensä leimaamatta jättäminen on täysin validia ja hyväksyttävää, mutta kun sitä tapahtuu tv:ssä jatkuvasti, niin siitä on pahimmillaan vain haittaa.

Heteronormatiivisessa maailmassa kaikki ovat oletetusti heteroita, kunnes toisin todistetaan. Biseksuaalisuus jätetään liian usein huomiotta tai ymmärretään väärin, niin tosielämässä kuin mediassakin. Biseksuaali-termin käyttäminen on tärkeää, sillä se vakiinnuttaa ajatusta siitä, että biseksuaalisuus on oikea asia.

Esimerkkitilanne (keksitty): Seksuaali-identiteettiään tutkiskeleva nuori miettii onko homo vai hetero kun useampi sukupuoli viehättää. Hän kokee itsensä epänormaaliksi. Myöhemmin hän näkee televisiossa hahmon, joka rakastaa myös useampaa sukupuolta. Hahmo sanoo olevansa biseksuaali. Nuori tutkii termiä netissä ja huomaa sen sopivan häneen itseensä. Nuori pystyy määrittelemään seksuaali-identiteettinsä.

Tässä esimerkkitilanteessa on tärkeää, että nuori kuuli termin, sillä sen avulla hän pystyi etsimään lisätietoa aiheesta. Myös niille, joita asia ei kosketa, termin kuuleminen on hyödyksi, koska se auttaa korjaamaan haitallisia stereotypioita ja vähentämään biseksuaalisuuden kyseenalaistamista. Tämän toteamuksen toteutuminen riippuu tietysti siitä, miten biseksuaalisuus on teoksessa esitetty.

Kuten aiemmin totesin, niin OITNB esittää biseksuaalisuutta hyvin, vaikkei käyttäisikään termiä. Piperin seksuaalisuutta ei käytetä keinona näyttää kuumaa tyttöjen välistä toimintaa. Kun Piper harrastaa vankilassa ensimmäistä kertaa seksiä Alexin kanssa, hän ei heti lakkaa rakastamasta Larrya.. Tämä auttaa hävittämään ajatusta siitä, että biseksuaalisuuteen liittyisi jonkinlainen vipu, jolla henkilö voi säädellä seksuaalisuuttaan. Piper joutuu myös kamppailemaan kumppaniensa epäluottamusta kohtaan. Piperin pelätään ”muuttuvan” heteroksi tai lesboksi milloin mitenkin ja tämä turhauttaa hänen kumppaneitaan.

OITNB tuo valoon biseksuaalien kohtaamia luottamusongelmia ja vakiinnuttaa käsitystä siitä ettei kiinnostuksen kohde vaihdu tuosta noin vaan.

Modernin trans-representaation keulakuva

OITNB tarjoaa ennennäkemättömän valokeilan trans-hahmolle. Sophia Burset on transnainen, jota myös näyttelee transnainen nimeltä Laverne Cox. Sophia ei pahoittele identiteettiään, eikä Netflix pahoittele Sophiaa. Hahmo sai kokonaisvaltaisen, realistisesti kuvatun juonenkaaren, ja oli mukana sarjan päätökseen asti.

Transnaiset ovat TV:ssä usein esitelty outoina, hauskoina tai häpeällisinä. Hittisarjassa *Frendit* Chandlerin isä Charles on queer, ja se on Chandlerille suuri nöyryytyksen aihe. Isän on annettu ymmärtää olevan transnainen, ja hänen olemassaolonsa toimii sarjassa usein vitsinlähteenä. Nykyään huonomaineisen *Family Guy* sarjan jaksossa hahmo oksentaa liioitellun pitkän ajan kun hänelle selviää, että oli harrastanut seksiä naisen kanssa joka olikin trans. Jakso esitettiin vuonna 2010.

Orange is the New Black esittelee Sophian elämän ennen vankilaa ja ennen sukupuolenkorjausta. Sophia oli Marcus niminen palomies. Hän oli naimisissa naisen kanssa ja heillä on yhteinen lapsi. Sophia varasti luottokortteja maksaakseen sukupuolenkorjausleikkauksensa. Vankilassa hän työskentelee kampaajana, kohtaa transfobiaa ja koettaa pysyä osana lapsensa elämää. Sophian tarina tuo valoon transnaisten kohtaamaa syrjintää vankilajärjestelmässä. Hän ei muun muassa saa riittäviä hormoni annoksia, ja hänet pakotetaan eristykseen “oman turvallisuutensa vuoksi.”

Sophian tarina on rehellinen. Hän elää elämäänsä, ei pyytele anteeksi identiteettiään, kamppailee milloin minkäkin asian kanssa ja tekee virheitä. Transnaisena hänet esitetään positiivisessa valossa, ei vitsinä tai pilkan kohteena. Valtaosalla hahmoista ei ole ongelmaa sen suhteen, että hän on trans. Sophia saa myös onnellisen lopun.

Laverne Cox oli roolistaan Primetime Emmy-palkinnon ehdokkaana. Hän oli ensimmäinen avoimesti trans näyttelijä, joka on ollut ehdolla. Cox kuvaili ehdokkuutta itsessään voittona (Gjorgievska & Rothman, 2014) Hän sanoi seuraavaa:

For me personally, I am an individual who consumes mainstream culture. I watch a lot of television. I go to mainstream films. And I want to see myself. I want to turn on the television and see people who look like me who have similar experiences that I have. And I think that trans people want and deserve that; everybody wants and deserves that. We should have representations that humanize our experiences and tell the diversity and the complexity of our experiences.

Rakkauden ja hyväksynnän kaipuu yhdistää

Netflixin toinen LGBTQ-representaatiostaan tunnettu sarja on Sense8. Sarjassa kahdeksan ihmistä pystyy telepaattisesti kokemaan toistensa elämät. Yksi näistä psyykkisesti linkitetyistä hahmoista on transnainen nimeltä Nomi. Hänen tarinassaan hän kohtaa transfobiset vanhempansa, auttaa ystäviään selviytymään ja läpikäy kokemansa dysphorian ja kaltoinkohtelun traumoja.

Sophian tarinan tavoin, Nomin tarina esittelee valtamedialle asioita, joita TV:ssä harvemmin näkee. Nomin narratiivista tekee erityisen myös se, että sen on kirjoittanut kaksi transnaista. (Sieczkowski 2012) (Abramovitch 2016) Heidän

eletty kokemuksensa on auttanut täyttämään hahmon tarinan empatialla ja realismilla.

Sense8 sarjan vallitseva teema on nimenomaan empatia. Psyykkisesti linkitetyt henkilöt, eli sensaatit, pystyvät tuntemaan toistensa tunteet, vierailevat toistensa elämissä ja jopa kehoissa. Löytääkseen empatiaa ei kuitenkaan tarvitse kokea samaa mitä muut. Rakkauden ja hyväksynnän kaipuu yhdistää ihmisiä sukupuolesta tai seksuaalisuudesta huolimatta.

Yksi sarjan merkittävimmistä queer-hahmoista on homo telenovela tähti Lito. Sarjan alussa Lito on itsemurhan partaalla, eikä ole vielä tullut kaapista. Nimi "vierailee" hänen luonaan psyykkisesti ja kertoo tälle kiusaamisesta, jota kohtasi lapsena ennen transitioitumista. Nomin tarina rohkaisee Litoa tulemaan ulos kaapista. Sen seurauksena Liton työnsaanti vaikeutuu, ja hänen on muutettava asunnostaan, kun homofobiset kiihkoilijat spray-maalaavat homovastaisia loukkauksia seinille.

Onnellisten hahmojen tärkeys

Vaikka Liton kaapista tulemisella onkin aluksi negatiivinen vaikutus, niin Lito vaikuttaa kuitenkin onnellisemmalta ja vapaammalta. Hän saa olla vapaasti oma itsensä, ja tällöin hän alkaa myös näyttää parastaan. Vaikka homous suvaitaankin tänä päivänä laajemmin kuin esimerkiksi kaksikymmentä vuotta sitten, niin homojen on silti edelleen mietittävä kaapista tulemisen mahdollisia seurauksia. Ympärillä olevien ihmisten reaktiota tai suhtautumista ei voi koskaan täysin ennustaa, ja pahimmillaan ulos tulemisella voi olla väkivaltaisia seurauksia.

Liton tarina osoittaa, että päivän päätteeksi tärkeintä ei ole muiden mielipiteet vaan oma onnellisuus. Myöhemmin Lito tunnustaa onnellisena rakkautensa kumppanilleen Pride paraatin edessä. *Sense8* sarjan vahvuus representaation

suhteen piilee siinä, että queer-hahmot kuvataan onnellisina. Nomi ja tämän kumppani Amanita menevät naimisiin, ja kenialainen toimittaja Zakia kertoo kumppanilleen identifioivansa biseksuaalina ja tämä hyväksyy sen heti. Amanitan äiti on toimivassa polyamorisessa suhteessa kolmen miehen kanssa.

Tämä onnellisuus on merkittävää sillä viihdeteollisuudessa LGBTQ-hahmojen tarinat ovat usein traagisia ja päättyvät esimerkiksi hahmon kuolemaan. LGBTQ-hahmojen tappaminen on niin yleistä, että sille on oma trope. Tropella tarkoitetaan tarinankerronnassa yleisiä tai ylikäytettyjä teemoja ja juonivälineitä. ("TvTropes") Vaikka hahmojen tarinat olisivatkin vaikeuksia täynnä, niin olisi julmaa, että ne myös päättyisivät aina huonosti. Homous ei ole traagista. Homorakkaus ei ole traagista. Miksi siis heidän tarinoidensa pitäisi olla?

Erityisesti nuorille, seksuaalisuuttaan ja sukupuoli-identiteettiään tutkiville katsojille positiivinen LGBTQ-representaatio on tärkeää.

Seksuaalikasvatus valaisee

Sex Education on 11. tammikuuta 2019 julkaistu Netflixin alkuperäissarja. Sarjan keskittyy päähenkilö Otis Milburnin elämään. Otisin äiti on seksiterapeutti ja tämän takia Otis suhtautuu kaksijakoisesti seksiin. Hän perustaa kuitenkin kaverinsa innoittamana seksiklinikan kouluun. Klinikalla hän neuvoa koulun opiskelijoita seksiin liittyvissä asioissa.

Sex Education on nuortensarjana vallankumouksellinen LGBTQ-representaationsa suhteen. Vakinaisista hahmoista valtaosa osoittaa queer-omaisia piirteitä.

Hahmoista merkittävin on Otisin paras ystävä, Eric Effion. Eric on avoimesti homo, kirkkoyhteisöön kuuluva, nigerialainen nuori mies. Eric on kovaääninen,

pirteä ja useimmiten häpeilemätön. Eric pukeutuu ja käyttäytyy juuri kuten itse haluaa. Ensimmäisen kauden viidennessä jaksossa hän joutuu homofoobisen pahoinpitelyn kohteeksi pukeuduttuaan “naisten vaatteisiin.”

Eric kokee kovia, mutta kasaa itsensä lopulta ja palaa vahvempana kuin koskaan. Ericin näyttelijä Ncuti Gatwa kertoo Metro.co.uk:n haastattelussa saaneensa useita viestejä miehiltä ja naisilta sellaisista maista, joissa homous on laitonta. Viesteissä häntä on kiitetty siitä, että hän on edustanut heitä ruudulla. Ncuti kertoo myös, että hän toivoo sarjaa katsovien nuorten näkevän vahvuutta hahmossa. Hän toivoo, että nuoret voivat seurata Ericin tarinaa ja kokea voivansa itse olla vahvoja samalla tavalla. (Novak, 2020)

Ericin tarina on merkittävä myös sen takia, että hänen ympärilleen muodostuu toisella tuotantokaudella kolmiodraama. Tällainen juonenkaari on yleensä varattu pelkästään heteroille. Kolmiodraamaan kuuluvat Ericin lisäksi tämän entinen kiusaaja Adam, sekä ranskalainen vaihto-oppilas Rahim.

Nuoren miehen itseinho

Sex Education - sarjan toinen käsiteltävä hahmo, Adam Groff, on seksuaalisuutensa kanssa kamppaileva nuori mies, jolla on myös ongelmia kotona. Näiden syiden takia hän on usein vihainen eikä kykene terveeseen parisuhteeseen. Adam ihastuu Ericiin ja heidän välilleen muodostuu monimutkainen suhde. Adam on representaatio nuoresta biseksuaalista miehestä.

Sarjan alussa Adam on Erickin koulukiusaaja. Hän käyttää homofoobisia haukkumasanoja ja piinaa häntä jatkuvasti vain siksi, että hän on avoimesti ja prameilevasti homo. Kiusaaminen juontaa juurensa Adamin raskaista perhesuhteista ja hänen omista patoutuneista tunteistaan. Ensimmäisen kauden

lopussa hän ja Erick suutelevat ja harrastavat oraaliseksiä. Pian sen jälkeen Adam erotetaan koulusta, ja hänen isänsä lähettää hänet sotakouluun.

Homofobian sanotaan pohjautuvan henkilön omiin seksuaalisiin haluihin ja patoutuneeseen homoseksuaalisuuteen. Tämä on kuitenkin varsin haitallinen ajatusmalli, ja lukeutuu samaan lokeroon ”rakkaudesta se hevonenkin potkii”-ideologian kanssa. Homofobia ja kiusaaminen ovat ensisijaisesti vihan ja julmuuden muotoja. Kiusaajan ei tule päästä pälkähästä vain, koska kamppailee itsensä kanssa.

*Sex Education*in toisella tuotantokaudella Adam joutuu kohtaamaan kaltoinkohtelunsa seuraukset. Adamin sisäistetty häpeä ja heidän entinen kiusaaja-kiusattu-dynamiikkansa tuovat Erickin siihen lopputulokseen, ettei tämä halua olla Adamin kanssa. Erick alkaa seurustella avoimesti homon Rahimin kanssa, ja Adam vetäytyy miettimään tekemisiään.

Adam kamppailee itsensä kanssa yksin. Hän ei keskustele seksuaalisuudestaan muiden kanssa, vaan opettelee ymmärtämään sitä itse. Hän onnistuu rakentamaan hyvälaatuisen ystäväsuhteen, ja tekee lopulta julkisen rakkaudentunnustuksen Erickille. Adam saa onnellisen lopun, koska hän teki töitä itsensä eteen.

Adamin tie itsensä löytämiseen ja hyväksymiseen resonoi varmasti monien identiteettinsä parissa kamppailevien nuorten kanssa.

Yksi kolmesta

Sex Education -sarjassa on myös hahmo, joka pitkän pohdinnan jälkeen toteaa olevansa aseksuaali. Florence on tyttö, joka ei halua harrastaa seksiä kenenkään kanssa ikinä, ja kokee siksi olevansa ”rikki.” Otisin seksiterapeuttiäiti kertoo hänelle aseksuaalisuudesta ja toteaa sen olevan normaalia.

Aseksuaalisuus on orientaatio, jota harvemmin esitellään valtamediassa. Netflixin toinen alkuperäissarja *BoJack Horseman* esitteli yhden hahmoistaan aseksuaalina. Toinen varteenotettava aseksuaali hahmo löytyy *Shadow Hunters* nimisestä sarjasta, mutta näiden lisäksi ei hahmoja juurikaan ole. Sen lisäksi molemmat näistä sarjoista ovat nyt päättyneet, joten hahmot eivät esiinny enää aktiivisesti.

Florencen tavoin monet nuoret eivät varmaankaan tunne aseksuaalisuuden konseptia. *Sex Education* esittelee aseksuaalisuuden hyvässä valossa ja selittää sen varsin ymmärrettävästi. Monet ihmiset voivat Florencen tavoin löytää sarjasta ymmärrystä itseään kohtaan.

Sex Education on nuortensarja, joten sen kohdeyleisöä ovat teinit ja nuoret aikuiset. Heille sarja on täynnä kaikenlaista seksivalistusta, ja erityisesti oppi seksuaalivähemmistöistä on nostettu esille. On tärkeää, että nuoret voivat nähdä mahdollisimman paljon erilaisia queer-hahmoja.

Nuorista katsojista puheenollen olisi hyvä mainita myös pari vielä nuoremmille suunnattua sarjaa.

Lasten silmin

LGBTQ-representaatio on yleistynyt animaatiosarjoissa. Kohua on herättänyt erityisesti Rebecca Sugarin luoma *Steven Universe*, joka esitti ensimmäistä kertaa saman sukupuolen edustajien väliset häät lapsille suunnatussa sarjassa. Rebecca Sugar oli mukana luomassa *Adventure Timen* kahden naishahmon välistä parisuhdetta, joka lopulta lunastaa itsensä on-screen suudelmallalla. Muutamaa vuotta aiemmin Nickelodeonin sarjassa *the Legend of Korra* kaksi naispuolista päähenkilöä päätyy yhteen.

Korran erottaa Steven Universestä ja Adventure Timesta se, että Korrassa ei voitu suoraan näyttää mitään. Toinen sarjan luoja, Bryan Konietzko, kirjoitti jakson ilmestymisen jälkeen blogiinsa yhtiön suhtautumisesta tyttöpariin. Yhtiö kuulemma tuki päätöstä, mutta asetti rajat sille miten pitkälle asia voitaisiin viedä. (Konietzko, 2014) Pari ei voinut suudella, mutta luojat tekivät parhaansa saadakseen viestin perille.

Steven Universe, Adventure Time ja the Legend of Korra ovat kaikki televisiossa esitettyjä lastensarjoja. Netflixillä on omia LGBTQ-teemaisia lastensarjoja. Näistä tunnetuimmat ovat *Voltron: Legendary Defender* ja *She-Ra and the Princesses of Power*. Toinen saa kiitoksen hyvästä representaatiosta. Toinen ei.

She-Ra and the Princesses of Power sai ensimmäisen tuotantokautensa Netflixissä 11. marraskuuta 2018. Sarja kertoo Adora nimisestä nuoresta naisesta, joka pystyy taianomaisen miekan avulla muuttumaan legendaariseksi suojelijaksi nimeltä She-Ra. Sarjaa on tähän mennessä julkaistu neljä tuotantokautta. Sarjaa on kehuttu sen feministisen ideologian ja LGBTQ-representaation vuoksi. (Gali, 2019)

Yhdellä sarjan päähenkilöistä, Bowlla, on kaksi isää. George on sotaveteraani ja Lance on historioitsija. Bown vanhemmat haluavat tämän seuraavan heidän määräämäänsä polkua, mutta Bow haluaa kulkea omaa tietään. Sarja ei kohtelee Bown perhettä homoperheenä. Heidän perheensä on vain tavallinen perhe, ja heillä on tyypillistä perhedraamaa. George ja Lance esitellään rakastavaisena parina, ja heidät nähdäänkin suutelemassa toisiaan käsille, halaamassa ja muuten vaan kujeilemassa keskenään.

She-Ra antaa katsojilleen hyvin rakennetun ja toteutetun perhe-arcin. Lastensarjoissa LGBTQ-representaatio on vielä varovaista, mutta hienovarainenkin edustus voi olla voimakasta ja tehokasta. Sateenkaariperheen näyttäminen täysin normalisoidussa valossa on aina askel oikeaan suuntaan.

She-Ra esitteli neljännellä tuotantokaudellaan myös ensimmäisen ei-binäärisen hahmonsa. Hahmosta käytetään sukupuolineutraaleja pronomineja.

Queer baiting: lupaus homoudesta

Voltron: Legendary Defender alkoi 10. kesäkuuta 2016 ja päättyi kahdeksanteen tuotantokauteensa 14. joulukuuta 2018. Sarjan ovat tuottaneet DreamWorks Animation ja World Events Productions, mutta se on silti Netflixin alkuperäissarja. Sarja kertoo avaruusseikkailijoista, jotka pystyvät yhdessä luomaan universumin väkevimmän robottisoturin, Voltronin.

Sarjan fanit olivat innoissaan, kun sarjan showrunner Lauren Montgomery kertoi, että yksi sarjan päähenkilöistä on homo, ja seitsemännellä tuotantokaudella tapaamme hänen kihlattunsa. Heidän suhdettaan kuvailtiin myös kauniiksi ja pitkäaikaiseksi. (Francisco 2018)

Seitsemännen kauden alussa näemme takaumassa, että kyseinen hahmo, Shiro, asui ennen avaruustehtävälle lähtöä yhdessä Adam nimisen kihlattunsa kanssa. He erkanivat riitaisissa olosuhteissa ja sarjan nykyhetkessä selviää, että Adam kuoli kun maahan hyökättiin.

Sarjan tekijöitä syytettiin queer-baitingistä. Queer-baiting tarkoittaa sitä, että teoksessa vihjataan olevan mahdollisia homosuhteita, mutta niitä ei ikinä näytetä todeksi. Tavoitteena on saada queer-yleisö houkuteltua teoksen pariin. Hahmojen saatetaan sanoa olevan queer, mutta tämä ei koskaan tule teoksesta ilmi. Esimerkkinä esimerkiksi *Harry Potterin* Dumbledore.

Voltronin queer-baiting syytökset pohjautuivat tekijöiden lupauksiin Adamin tapaamisesta, ja tämän ja Shiron kauniista suhteesta. Seitsemättä

tuotantokautta mainostettiin sillä, että Shiron poikaystävä tavattaisiin. Adam oli tuotantokauden trailerissa ja Netflixin mainosjulistuksessa. Fanit uskoivat, että Adamilla olisi merkittävä rooli.

Todellisuudessa Adam esiintyy lyhyessä takaumassa, jossa hän ja Shiro riitelevät. Tämän jälkeen Shiro lähtee avaruuteen ja Adam kuolee. Heidän suhteeseensa ei syvennyttä. Sarjan lopussa Shiro menee naimisiin Curtis nimisen upseerin kanssa.

Pienikin askel merkitsee

Sarjan luoja Joaquim Dos Santos julkaisi twitterissään faneille kirjeen queer-baiting syytöksiin liittyen. Hän kirjoitti ettei tarkoituksena ollut valheellisesti houkutella ketään sarjan pariin. Adamin ja Shiron suhteen tarkoitus oli ensisijaisesti tuoda ilmi Shiron seksuaalinen suuntautuminen, ja kertoa tämän elämän vaikeuksista jo ennen avaruusseikkailua. (Santos, 2018)

Ongelma ei kuitenkaan ensisijaisesti ole sarjan sisällössä, vaan markkinoinnissa. Lupaus LGBTQ-sisällöstä markkinointiin yli, suhteessa siihen mitä se todellisuudessa oli.

Representaationa Voltron ei tarjoa paljoa. Representaatiossa olennaista on se, että hahmojen näytetään edustavan jotain tiettyä asiaa. Ei riitä, että sarjan tekijät sanovat hahmon olevan jotain. Hahmon tulisi sanoa se itse, tai se pitäisi selkeästi näyttää. Shiron tapauksessa hänen homoudestaan ei kausilla 1-6 näytetä merkkiäkään.

Hahmon tarinan ei tarvitse pyöriä täysin näiden seksuaali- ja sukupuoli-identiteetin ympärillä, mutta se on kuitenkin tärkeä osa sitä. Tänä päivänä hyvä LGBTQ-representatio vaatii enemmän kuin vain sen, että

hahmon sanotaan olevan jotain. Heidän tarinallaan tulee olla syvyyttä, ja sen tulisi jossain määrin heijastaa sen edustamaa yhteisöä.

On kuitenkin väärin syyttää sarjan tekijöitä kaikesta. Vahvistus Shiron homoudesta on suuri askel itsessään. On huomioitava, että lastensarjoissa tällaisten päätösten läpisaanti on erityisen vaikeaa. Vaikka Shiron homorepresentaatio ei olisikaan kovin hyvin toteutettu, niin se on silti representaatiota ja yksi askel eteenpäin.

Yksi Voltronin jälkeisistä LGBTQ-teemaisista animaationsarjoista on *Dragon Prince*. Sarjan tekijät kertoivat aikaisin, että teoksessa tulee olemaan LGBTQ-representaatiota. Tähän mennessä sarjassa on ollut sekä naispari että miespari. Molemmat parit on näytetty suutelemassa, ja molemmilla pareilla on lapsi. Sarjassa on esitelty myös yksi ei-binäärinen hahmo.

Vuoden 2020 ilmestyneessä *Kipo and the Age of Wonderbeasts* lastensarjassa yksi päähenkilöistä sanoo ääneen olevansa homo. Paljastus tapahtuu täysin luonnollisessa kontekstissa. Sarjan päähenkilö, Kipo, tunnustaa olevansa ihastunut ystäväänsä Bensoniin. Bensonin ja Kipon suhteen rakenteesta voisi päätellä, että se johtaisi romanttiseen sivujuoneen. Hahmot seikkailevat yhdessä, heillä on samankaltainen huumorintaju ja he selkeästi välittävät toisistaan. Kipo tunnustaa ihastuksensa, mutta Benson torjuu tämän. Hän myöntää pitävänsä tästä paljon, ja rakastaa viettää tämän kanssa aikaa, muttei vain näe tätä romanttisessa valossa. Syyksi hän ilmaisee yksinkertaisesti: "Olen homo."

Kuten sanoin, pienikin askel on aina askel oikeaan suuntaan. Jokainen positiivisen LGBTQ-representaation poikanen auttaa raivaamaan tietä tulevaisuuden queer-hahmoille. Oli representaatio sitten hienovaraista tai äänekästä, niin se on aina tärkeää.

4 REPRESENTAATION MERKITYS

Olen kertonut esimerkkejä representaatiosta ja seuraavaksi on aika vastata kysymykseen. Miksi representaatiolla on väliä?

Media kasvattaa. Media opettaa. Medialla on mahdollisuus ja voima esitellä uusia käytäntöjä, ajatusmalleja ja näkökulmia. Kun ihmiset näkevät ja saavat tilaisuuden tutustua asioihin, on heidän on helpompi ymmärtää ja tarttua niihin. Medialla on voima normalisoida. Voidakseen tulla ymmärretyksi, pitää tulla nähdyksi. LGBTQ-hahmojen esittäminen mediassa antaa LGBTQ-yhteisölle tämän mahdollisuuden.

Itsensä näkeminen edustettuna mediassa on tärkeää. Oli kyse sitten sinkkuäidistä tai transmiehestä. Jokainen on varmasti joskus nähnyt televisiossa tai elokuvassa hahmon, joka muistuttaa häntä itseään. Itseään on helppo peilata ja tutkiskella fiktiivisten hahmojen kautta. Voi parhaillaan olla jopa lohdullista, kun näkee hahmon käyvän läpi jotain, minkä kanssa on itse kamppaillut. Samaistuttavuus on hahmoissa tärkeää. Henkilökohtaisesti koen, että minun on vaikeaa katsoa mitään, jos en samaistu yhteenkään hahmoon.

Itsensä näkeminen edustettuna mediassa voi auttaa muodostamaan käsitystä omasta identiteetistä, ja parhaimmillaan kasvattaa omaa arvoa.

Itsensä näkeminen on tärkeintä erityisesti vähemmistöille. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen on paljon vaikeampaa nähdä itsensä edustettuna mediassa kuin cis heteroiden. Heteronormatiivisessa maailmassa heterot ovat edustettuna kaikkialla. Jokaisessa sarjassa ja elokuvassa on lähes poikkeuksetta aina hetero representaatiota. Heidän ei tarvitse vaatia sitä tai kamppailla sen vuoksi, sillä sitä on aina ollut ja tulee aina olemaan.

Olen yleisesti havainnoinut, että sosiaalisessa mediassa ja keskustelufoorumeilla on valitettu, että LGBTQ-sisältöä on nykyään paljon. Joidenkin mielestä jopa liikaa. Sisältö ärsyttää, kun “sitä tungetaan joka tuutista.” Jotkut kokevat, että heitä koetetaan pakottaa hyväksymään tiettyjä asioita.

Tämä viestittää mielestäni siitä, että sisältöä ei vielääkään ole tarpeeksi. Sisältöä ei koeta normaaliksi ja tämän vuoksi se pistää silmään.

5 TULEVAISUUS JA YHTEENVETO

Uskon vahvasti, että LGBTQ-sisällön määrä tulee lisääntymään mediassa kaikin puolin. LGBTQ- hahmojen määrä on nyt jo kasvanut vuosittain. Avainsanana on monipuolistuminen. LGBTQ-hahmojen tulee olla yhtä monitahoisia kuin muidenkin. Yleinen kirjoittamisen neuvo tuntuukin olevan, että ensin tulee kirjoittaa moniulotteinen, kompleksi hahmo, ja vasta tämän jälkeen päättää tämän seksuaalisuus ja sukupuoli.

Hahmo voi olla kaikkea mahdollista. Hyvis tai pahis. Positiivinen tai negatiivinen. Lainkuuliainen kansalainen tai rikollinen. Rikas tai köyhä. Seksuaalinen suuntautuminen tai sukupuoli-identiteetti eivät aseta rajoja sille, millainen hahmo voi olla.

Vähemmistöjen edustajien kohtaamat haasteet ja vaikeudet on hyvä tunnustaa, ja niiden näyttäminen mediassa on tärkeää. Niin kauan kuin haasteita on, niistä puhuttava, jotta niitä vastaan voidaan taistella.

Kenties jonain päivänä kukaan ei enää räpäytä silmiään sateenkaariperheen nähdessään, tai paheksu homojen välisen rakkaudenosoituksen näkemistä. Jospa LGBTQ-sisältöä ei tarvitsisi karsia ohjelmista.

Netflix LGBTQ-sisällön levitysalustana

Netflixillä vaikuttaisi olevan kaikki tarvittavat resurssit LGBTQ-sisällön tuottamiseen ja levittämiseen. Netflixin ei tarvitse pelätä paheksuntaa finanssien näkökulmasta, sillä se rahoittaa toimintansa palvelun tilaajamäärillä, eikä yksittäisten ohjelmien katsojaluvuilla. Netflix ei myöskään luota pelkästään ulkopuolisiin tuotantoyhtiöihin, vaan tuottaa myös teoksia talon sisäisesti.

Mikään ei ole täydellistä, mutta Netflix on mainitsemieni esimerkkien myötä osoittanut esittävänsä LGBTQ-sisältöä monipuolisemmin kuin monet muut viihteen esittäjät. Erittelemäni sisältö oli valtaosin positiivista ja kehuttua. Voisi olettaa, ettei Netflix pelkää ottaa vastaan konsepteja, joissa näitä teemoja esiintyy. Voin hyvillä mielin lähettää oman teokseni heidän suuntaansa.

Queer-hahmojen määrä lisääntyy Netflixissä jatkuvasti, ja myös lapsille suunnatuissa sarjoissa ollaan käsitelty näitä asioita avoimesti.

Lähtiessäni kirjoittamaan tätä tekstiä minulla oli hypoteesi siitä, että Netflixin LGBTQ-tarjonta ja representaatio on erinomaista. Vaikka todistinkin tämän oikeaksi, niin yllätyin silti itsekin työn edetessä. Tutkiessani tilastoja ja verratessani Netflixiiä tämän kilpailijoihin, kohtasin suuria eroja. Kunnioitukseni palvelua kohtaan nousi ja olenkin huomannut mainostavani tutkimukseni tuloksia ystävilleni ja läheisilleni.

LÄHTEET

Aleksandra Gjorgievska and Lily Rothman 2014: Laverne Cox Is the First Transgender Person Nominated for an Emmy — She Explains Why That Matters. TIME. Viitattu 24.03.2020

<https://time.com/2973497/laverne-cox-emmy/>

Bryan Konietzko 2014: Korrasami is canon. (blogikirjoitus) Haettu osoitteesta

<https://bryankonietzko.tumblr.com/post/105916338157/korrasami-is-canon-you-can-celebrate-it-embrace>

Cavan Sieczkowski 2012: Larry Wachowski Transgender: ‘Matrix’ Director Reveals Transition To Lana Wachowski. Huffpost. Viitattu: 24.03.2020

<https://urly.fi/1zjR>

Christopher McFadden 2019: The Fascinating History of Netflix 2019. Interesting Engineering. Viitattu 09.03.2020

<https://interestingengineering.com/the-fascinating-history-of-netflix>

Eric Francisco 2018: Netflix’s ‘Voltron’ Just Confirmed One of The Main Heroes Is Gay. Inverse. Viitattu: 28.03.2020

<https://www.inverse.com/article/47273-netflix-voltron-legendary-defender-season-7-spoilers-shiro-is-actually-gay>

Jacob Robinson 2018: The Four Types of Netflix Originals. What’s On Netflix. Viitattu: 05.05.2020

<https://www.whats-on-netflix.com/news/the-four-types-of-netflix-originals/>

Jenny Chang 2019: Number of Netflix Subscribers in 2020: Growth, Revenue and Usage. Finances Online Viitattu 09.03.2020

<https://financesonline.com/number-of-netflix-subscribers/>

Joaquim Dos Santos [JDS_247] (14.08.2018) An open letter to the VLD fandom RE:

Season 7. [Twiitti] Haettu osoitteesta

https://twitter.com/JDS_247/status/1029181981572050945

Kim Novak 2020: Sex Education's Eric became the therapy for gay men and women in danger: Netflix's LGBTQ icon is saving lives. Metro.co. Viitattu: 26.03.2020

<https://metro.co.uk/2020/01/07/sex-educations-eric-became-therapy-gay-men-women-danger-netflixs-lgbtq-icon-saving-lives-12017782/>

Megan Townsend 2019: GLAAD's 'Where We Are on TV' report shows TV is telling more LGBTQ stories than ever. Glaad. Viitattu 24.03.2020

<https://www.glaad.org/blog/glaads-where-we-are-tv-report-shows-tv-telling-more-lgbtq-stories-ever>

Namish Gali 2019: She-Ra is the epitome of female and LGBT representation. Medium. Viitattu: 27.03.2020

<https://medium.com/@namishgali/she-ra-is-the-epitome-of-female-and-lgbt-representation-d0825a6720d3>

Netflix d. [NetflixUK]. (26.06.2019) 105m households have watched at least one episode of

@OITNB. It's our most-watched original ever. As it returns for its seventh and final season, this is the show's legacy, through the eyes of the fans. (Twiitti) Haettu

osoitteesta <https://twitter.com/NetflixUK/status/1154746762852216832?s=20>

Netflix a. Kuinka Netflix hankkii TV-sarjojen ja elokuvien striimausoikeuksia? Viitattu: 09.03.2020

<https://help.netflix.com/fi/node/4976>

Netflix b. Kuinka Netflixin suositusjärjestelmä toimii. Viitattu 09.03.2020

<https://help.netflix.com/fi/node/100639>

Netflix c. Gay & Lesbian Movies & TV. Viitattu: 23.03.2020

<https://www.netflix.com/browse/genre/100010>

Sarah Kate Ellis 2019: Where We Are on TV 2019-2020 s.12-13. s.8 Viitattu 24.03.2020
(PDF)

<https://www.glaad.org/sites/default/files/GLAAD%20WHERE%20WE%20ARE%20ON%20TV%202019%202020.pdf>

Seth Abramovitch 2016: Second Wachowski Sibling Comes Out as Transgender.
Hollywood Reporter. Viitattu 25.03.2020

<https://www.hollywoodreporter.com/news/second-wachowski-sibling-comes-as-873674>

Thomas Franck 2019: Disney's streaming service will rival Netflix with 160 million subscribers, JP Morgan says. CNBC. Viitattu 23.03.2020

<https://www.cnbc.com/2019/03/06/disneys-streaming-service-will-rival-netflix-says-jp-morgan.html>

TvTropes. Bury Your Gays. Viitattu: 25.03.2020

<https://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/Main/BuryYourGays>